POSTMODERNÍ FILOSOFIE (PF)

= myšlenkový směr od 70. let 20. stol. jako reakce na modernu a je zaměřen zcela opačným směrem.

Moderna = přesvědčení, že svět je zákonitý a racionální a že lid. myšlení může zrcadlit vnější, objektivní pravdu. Věří v univerzální, nadčasovou, subkulturní, tedy absolutní pravdu, ke které lze dospět lidským rozumem.

Postmoderna je charakteristická změnou paradigmatu (= model problému a jeho řešení ve vědě) → odmítá koncepci jediné pravdy a jediného cíle.

Nejdůležitější = pluralita pravdy, názorů a jejich zrovnoprávnění; pravda je vždy relativní a podmíněná společenstvím, kam patříme. Pravda se nerodí z jednoty, ale naopak z konkurence, nesouhlasu a plurality názorů → úsilí o alternativní přístupy ke světu.

PF = široký proud dění, který nezasáhl jen do filosofie, ale především i do umění (do literatury, architektury, výtvarného umění).

Jean Francois LYOTARD (1924 - 1998) = postmoderní doba je bytostně otevřená a ideovou jednotu tak vystřídala pluralita. Věda se nestará o etiku, stejně jako sama společnost → zbývá tedy umění, kt. by na danou situaci mělo reagovat.

Michel FOUCALD (1926 - 1984) - i historik, vychází ze strukturalismu. Snažil se porozumět společnosti skrze tzv. archeologii vědění. Zabývá se studiem epistémé (= systém, kt. předem reguluje to, čím se naše vědění zabývá; prostor určité kultury). Uvádí tři základní dějinné epistémé: renesance, osvícenství, romantismus.

\+ studiem diskurzů. Diskurz = způsob chápání a porozumění skutečnosti v určité epoše. Dějiny vědění = diskontinuitní (bez chronologické spojitosti).

Jacques DERRIDA (1930-2004) = poststrukturalismus

Základní pojem F = diference, kt. má dvě roviny (proces a výsledek). Znak je vymezen vždy diferencí k jiným znakům.